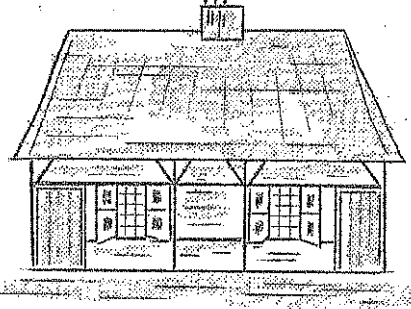


WONNERS AARMENHUUSKES MEIJERSHOF

Dit artikel verscheen eerder in "Rond de Stephanustoren" van dec. 1967 met als titel: "Dien en Hein van 'n Hof". Behalve het artikel nemen we hierbij ook de toen gangbare grammatica en schrijfwijze van het Twents van de auteur over (de tekst werd aangereikt door Mw. M.G.E. van Harten-Fransen).

Hier wonn'n ze, in 'n paar aarmenhuuskes, op Meijershof. Lienks woend'n 'n doov'n Hein en rechts 'n ool'n Dien. Woar ze vondan kömm'n en hoo ze heet'n, doar weet ik niks of. Ik zèe



ze nog zò vuur mej, twee oole, aarme en eenzame leu, dèe 't van God en gòo leu moss'n hebb'n. Honger en gebrek hebt ze nooit lien, ze kreeg'n wat van de rogge, de tuffel'n en 't geslacht. Ook um Mirwienter wörd'n ze nig vergett'n. Hein köm neerg'ns en Dien gung alleen de buurte in, in tied van nood, ik neum meer as d'r 'n zwoar doenderschoer an de loch zat. Tóch höör'n ze d'r bije oens in 'n ool'n hòok volop bije. Ze höör'n bije oens, dat wus wiej nig oans. Hein was zo doof as nen ulk en zo mager as

ne lat. De leste joar'n biew'ne as 'n rèt, en har e ginnen toand meer in 'n moend.

Wat hee rech doan har vròoger, dat wus ginèen en doar vreug wiej ook nig noa. Hein wàs d'r en doarmet oet. Ik mèn wal 's höörd te hebb'n, dat e in ziene gòo joar'n nen bekwoam'n streuper mut wèen wes, meer doar dõrf ik nig vuur in te stoan. Doar was Hein in oenze oog'n niks miender um, vàste nig miender, want nen gòo streuper bije zo nog nig. Nen goòn streuper was vròoger in tel, doar ha'j ontzag vuur. En doar koemp bije, iej hòowt d'r òok nig met noar 'n biechtstool, want Oenz'n Lèev'n Heer hef de haaz'n, de keniene, de fesoant'n en petrieshoònder nig alleen vuur jagers maakt. Dèe höört ginèen, of all'man! Hein zal in ziene jonge joar'n wa 'n wakker keerlke wèen wes, den d'r vuur zoorgd hef, dat e zien possie hef metkreeg'n. Wèe kon d'r Hein non leelik um ankiek'n, dat hee nòm wat 'n tòoköm?

Meer, Hein wör zèek en gebrekkig. De noabers proatt'n d'r oawer, dat ze 'm in 'n paar dage al nig meer zèen hadd'n. Ze vuund'n Hein in de bedstie, en hölp was drok neurig. Meer wèe van de vrouwleu van 'n Hof kón en wol hier help'n? Dat kón ook hoaste gin gewoon méénske, doar was Hein nig noa en òk zien umgeving nig, en all'man stun van wied't'n. Hier kon d'r meer één help'n en dat was zuster Vincentio, doàr wadd'n ze 't all' voort oawer èens. Men dée eer bod! De zuster köm, zoo as ze aaltied en oaweral köm, woar zéekte, elléen, aarmood en narigheid was in 't hoes. 't Was zonne gòo zuster! Ze was aaltied bliej, ze lach'n aaltied en ze bidd'n aaltied, óok op de stroate. Ze knikk'n aajt plezéerig, meer ze zèe op stroate nooit 'n woord, ze wol eer Weesgegroetje nig oenderbrekk'n en dat wus heel Boorn. De krall'n van eer'n rozenkroans, zölt, wal ofslett'n wèen wes, dat kan nig oans, dow ze störf.

Zuster Vincentio gung 't huuske van Hein in en ze oordeal'n, dat hée vot mos, noar de zusters in Deel'n, um doar wieder verzoorgd te wor'n. 't Mos 's oanderdaags, dat was Zoaterdag, voort gebuur'n. Schoemaker köm met de meubelwage en dréej'n vuur 't huuske van Hein um. Vanzölm was de zuster ook presèent. Ze gung d'r in en ze har waarm water, nen hoanddook en zeep neurig. Dóar kon eer 'n noaberschap wal an help'n. Hein mos in de wage en de moanleu hadd'n 't d'r oender mekaar al oawer wéé de zuster mos help'n um Hein d'r in te drèeg'n. Doar gung de deur los. De zuster har 't oole keerlke op 'n aarm asof 't 'n klèen kiend was en ze dreug Hein in de wage. Zuster Vincentio har d'r zich alleen wa met red't, zoender

hölp oet 'n hook. Wiej hebt Hein nooit wier zèen, en hèe is, duch miej ook a reukloos stöörv'n.

Dien woende nööst hem. 't Was 'n gòod mèenske. Iej kond'n d'r wil met hebb'n, óok aj eer ploag'n. Dat kon ze góód hebb'n, och, dat har ze in 'n loop van de joar'n wa leerd. Dan lach'n ze en zèe meer wier: "Ja, ja, oh, oh! Heeremetied wat is de weerl'd toch wied". Doar was 't met of, dat wus wiej, want dat was eer stopwoord.

Ze har ginne poemp in 't hoes en 't water haald'n ze aajt bieje oens oet de put. Ze haald'n ook ieder'n dag nen liter melk, en dan gung ze vaak eff'n zitt'n vuur 'n köpke koffie. Ze kreeg ook aajt 'n zölfd'n stòol, woarum dat wee'k nig. Dat was 'n stòol van Dien. Wiej, jongs van 'n Hof, hebt eer 't lèev'n vaak lastig maakt, meer wiej wuss'n gòod hoowied a'w kond'n goan, té boent he'w 't nooit maakt. Vrömde jongs, dée d'r aajt bieje heupe wadd'n op 'n Brienk, moss'n nig woagn'n um Dien te serr'n, want dat stun wiej nig tòo, doarvuur moch wiej eer te geern lien, doarvuur hōör'n ze d'r bieje.

't Was wa naa smerig in eer huuske. D'r was meer één vertrek woar all'ns mos gebuur'n, ook sloap'n. In oenze jonsjoar'n was woar in oenz'n hook nen slachter in de kost. Gerrit was nen best'n keerl en hèe dèe ginnen dood'n moes kwoad. Hèe har meer één gebrek. Hèe druunk te vól foezel. Hèe kōm, dich miej, oet 't Broaboantse. As hee 's Zoaterdagsoavonds zich wier 'n schoer in de piepe har druunk'n, har e aajt gin zin um Zundags noar de keerk te goan. Ik dèenk, dat e platveute har, want hèe leup slecht. As hèe dan Dien noar de late keerk zag stengl'n, plarkerde hèe d'r hen, heul eer an en zèe dan: "Diene, Diene, hier heb je een gulden, maar dan moet je goed voor me bidden". Dien nōm 'n geuld'n an, schuddekopp'n 'n moal en zèe dan: "Heer, o heer, ik zal 't wa doan meer kōn ieje doar bieje Oenze'n Lèev'n Heer met tòo"? Gerrit was d'r, duch miej, van oavertuugd, dat Dien better kon bidd'n dan hèe-zōlm en lachend sleifer'n hee dan wieder 'n Hof op, want dan har e alwier dōs.

Woarum ik dit schrief zo rond Kerst? Och, a'j zo 'n moal zitt'n te prakkezeer'n, dèenk ieje hoaste vanzōlm wier aan vròdger, an ow allereerste tied. En dan bieje met ow gedacht'n wier in ne weerl'd, woar ieje allèen baas bint, woaroet ow numskan verdriev'n. En ieder joar met Mirwienter zèe'k Dien wier vuur miej, want dan gung'n mien'n kammeroad en ik beije Dien op visiet, aajt noa de late keerk, en wuunsken 't olle vruiwke dan "Zoalig Kerstmis". Dan tracteerd'n ze op 'n glèeske rood, wat wiej in 't verschot moos'n opdriek'n, want ze har meer één glèeske. Dan was 't oole mèenske tevrèen en gelukkig. Dan gung ze noar 't glazenkeske en kreeg 't glèeske vuur 'n dag en streek d'r met eer'n ,lang nig aajt kloar'n doem duurhen en 't grote feest vuur oens jongs begun.

Ze har ook nog 'n pepier'n kerststel'ke en doar broand'n ze keerskes vuur, dèe ze op nen teelder in 't witte zoand har zat, zo kond'n ze nig umvall'n. An 't leste zèe ze oens, da'w vot moss'n goan, dat ze in 't hoes op oens wocht'n. Ze was oens dan miskien ook wa zat. Meer eers kreeg' wiej nog 'n kluuntje. Dan stroempel'n Dien noar de bedstie, dèe de gordien'n opzied, grōbb'l'n 'n luk in 't bedstroo en haald'n 'n tuutje met broene kluuntjes vuur 'n dag. Dan nōm ze d'r nen hoemp'n oet, stak 'm in 'n moend en beet 'm an twèe noagenog gelieke brōkke. Doar kree'w d'r ieder een van en wieje att'n 't wa lekker op en 't hef oens nooit hienderd. Zo gung 't ieder'n Mirwienter, joar in joar oet.

Dien is a vól joar'n dood. 't Was 'n verloat'n, oold, aarm vruiwke. Ze was nig geleerd, ze kon nig lèez'n of schiev'n, meer 't was 'n wies mèenske.

Nog aaltied wordt an dit vruiwke dacht enoawer eer proatt'. Woarum? Dien was duur eer lèev'n ne persoonlikheid. Ze was gòod, zo dèep geleuvig, ze bepoald'n zölf hoo ze zol lèev'n, ze gung eer'n èeg'n goank, trök zich neerg'ns en van ginèen wat an en leut 't vuurnaamste aajt vuur goan. Ze hef aajt röstig lèefd en is, dow eer tied d'r was, eff'n röstig stöörv'n. Dòarum, duch miej, dèenk wiej nog vaak an Dien.

Lèvert oenze tied, met zien'n vuuroetgoank op alle gebied, en alle gebis, nòg zukke leu of, leu van 't zölfde gehalte as Dien? Gèet bieje oens 't vuurnaamste òok aajt nog vuur? Dien was hiér nig in tel, ze hef hiér aajt achteran stoan. Meer as wiej, jongs van 'n Hof, nog 's 'n moal Hierboav'n maj't anloand'n, dan ko'w oenze oog'n nog wal 's oetkiek'n, want dan leuw'k da'w zoll'n zèen, dat Dien doar wà metteelt en doar nig achteran stèet...



G.J. ten Voorde †.



HET GESLACHT “VON DEM BORNE”

De naam Borne blijkt op meer plaatsen in de wereld dan alleen in Overijssel voor te komen. Zo bestaat er een geslacht “Von dem Borne” dat uit Duitsland stamt en behoort tot de oorspronkelijke adel van de Mark Brandenburg. En hoewel dit, behalve de naam, niets met onze gemeente van doen heeft, lijkt het toch leuk iets meer over dit geslacht te melden.

Zo blijkt dat de eerste vermelding uit 1265 stamt wanneer ene Theodoricus de Burnem wordt genoemd. De eigenlijke bekende stamreeks is echter pas na te speuren vanaf Klaus von dem Borne die vóór 1484 moet zijn overleden. Er wordt dan in de reeks een serie Von dem Borne's genoemd die allen in Duitsland verbleven. In de generatie die in de stamreeks met XII wordt aangeduid komen we dan Jhr. Ernst Wilhelm Kreuzwendedich von dem Borne tegen die is geboren in 1868. Hij is arts en trouwt in 1903 in Soerabaja, Ned. Indië, met Cornelia Maria Charlotte Royen. Hier komen we in Nederlandse sferen!



De familie draagt een wapen met de volgende omschrijving:

In azuur een zilveren schuin rechts geplaatste balk beladen met 3 vijfbladige rozen van keel. Gekroonde helm met een vlucht van sabel. Dekkleden in zilver en sabel.

Het echtpaar kreeg drie kinderen n.l. twee zonen, Ernst en Gustav en een dochter Sophie. De vader Ernst Wilhelm von dem Borne werd reeds bij Kon. Besluit d.d. 3 mei 1877, No. 30, ingelijfd in de Nederlandse Adel. Dit diploma verviel later echter. Het blijkt dat zijn oudste zoon Ernst opnieuw en nu bij Kon. Besluit d.d. 12 feb. 1913, No. 108, in de Nederlandse Adel werd ingelijfd. Zo is de naam van deze Jonkheren en Jonkvrouwen, hoewel de dragers ervan kort na 1900 in Ned. Indië verbleven, toch met Nederland verbonden.

Bron: Nederlands Adelsboek 1919, p. 250-252.